

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: **M.C.**,
státní příslušnost Arménská republika
t.č. pobytem PoS Havířov, Na Kopci 5. Havířov-Dolní Suchá,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10.5.2018, č.j. OAM-1027/ZA06-ZA10-2017,
o udělení mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 10.5.2018, č.j. OAM-1027/ZA06-ZA10-2017 žalované Ministerstvo vnitra ČR neudělilo žalobci mezinárodní ochranu podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu řízení vzal žalovaný za objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je obava o jeho život v případě návratu do vlasti, neboť má povinnost nastoupit základní vojenskou službu, přičemž jeho otci bylo vyhrožováno, že bude poslán do oblasti Náhorního Karabachu, kde bude zabit. Tyto důvody nebylo možno podřadit pod důvody taxativně vymezené v ust. § 12 písm. a), b) zákona o azylu, a jelikož žalovaný neshledal ani důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, rozhodl tak, že se mezinárodní ochrana žalobci neuděluje.
2. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu, ve které žalovanému vytýkal porušení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád a to konkrétně v jeho ust. § 3, § 2 odst. 4, § 50 odst. 3 a 4 a § 68 odst. 3. Zároveň žalovanému vytýkal i porušení ust. § 12 zákon o azylu, neboť splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu a porušení ust. § 14a zákona o azylu, neboť mu v případě návratu hrozí nebezpečí vážné újmy. Žalobce jako hlavní důvod pro udělení mezinárodní ochrany uvedl ve správním řízení obavu o svůj život v souvislosti s výhrůžkami jeho otci, že bude v rámci výkonu základní vojenské služby poslán do oblasti Náhorního Karabachu a tam bude zabit. K pronásledování žalobce docházelo z důvodu rodinné příslušnosti žalobce k otci, který je taktéž žadatelem o mezinárodní ochranu. Pronásledování rodinných příslušníků proto vykazuje pronásledování rodiny jakožto sociální skupiny. Proto příslušnost k určité sociální skupině, kterou v jeho případě je rodina, je příčinou obav žalobce ze zabití a z návratu do země původu. Žalovaný se však otázkou, zda je příslušnost k rodině, jejíž člen je zcela prokazatelně pronásledován azylově relevantním důvodem, vůbec nezabýval. S odkazem na čl. 10 odst. 1 Směrnice 2011/95/EU ze dne 13.12.2011 může rovněž docházet k pronásledování osoby z důvodu příslušenství k rodině, která se stala terčem pronásledování pro jednání jediného z jejích členů. Žalobce sám byl terčem výhrůžek zabitím z důvodu rodinné příslušnosti ke svému otci a jeho strach z pronásledování neplyne zdaleka jen z možnosti nástupu k výkonu vojenské služby. V řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebylo přihlédnuto k jeho osobě jako osobě zranitelné, kdy nebyl ještě zletilý. K jeho osobě a možnostem způsobení psychické újmy s ohledem na věk se žalovaný nikterak ve svém rozhodnutí nezabýval. Žalobce dále poukázal na skutečnost, že důvěra občanů Arménie ve státní orgány je velice nízká, což vyplývá z monitoringu indexu korupce v Arménii. Závěry žalovaného, že jediným cílem jeho žádosti byla legalizace jeho pobytu na území České republiky, je mylný, neboť primárním cílem bylo uprchnout ze země, kde čelil přímému psychickému nátlaku ze strany státního orgánu a nevystavovat se dalšími nebezpečí. Závěrem své žaloby žalobce poukázal na judikaturu týkající se možnosti přemístění v zemi původu.
3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 10.5.2018, č.j. OAM-1027/ZA06-ZA10-2017 a z připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 s.ř.s.).
5. Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu žalovaného vzal krajský soud za prokázáno, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 7.12.2017. V rámci poskytnutí údajů k této žádosti dne 15.12.2017 uvedl, že nikdy nebyl členem politické strany a nijak politicky aktivní. Z Jerevanu letěl 4.10.2016 do Kyjeva a tam přestoupili na letadlo do Stockholmu. Ve Švédsku byl celou dobu až do 8.12.2017, kdy jej letecky transferovali do České republiky na základě Dublinského nařízení (podle správního spisu 7.12.2017). Jako důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že jeho otce obvinili z nelegálního užití zbraně a že mu bylo vyhrožováno, že když půjde do armády, pro což má věk pro brannou povinnost, bude tam zavražděn. Jiné důvody této žádosti žalobce neuvedl. Dne 15.12.2017 byl s žalobcem proveden pohovor k důvodům jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z protokolu o tomto pohovoru krajský soud zjistil shodný důvod žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, k čemuž dodal, že v červnu 2016 byl uznán schopným základní vojenské služby, kterou měl v plánu nastoupit. Důvod, proč se rozhodl odjet z Arménie, byly výhrůžky, že ho zabijí. Policie vyhrožovala jeho otci, že pokud jeho syn půjde do armády, bude tam zavražděn. K těmto výhrůžkám došlo po obvinění otce z nelegálního držení zbraně, s čímž nesouhlasil. K dotazu kým by měl být zastřelen, odpověděl, že je běžné, že se na hranici mezi Arménií a Náhorním Karabachem střílí, někdo z arménské strany by ho mohl zastřelit a poté by se to vydávalo za zabití nepřítelem. Otec byl obviňován z nelegálního držení zbraně, přičemž důvodem byla jeho účast na mítincích v červenci 2016. Tyto mítinky vyvrcholily dne 27.7.2016, kdy policie napadla účastníky. Otec tyto mítinky podporoval, jelikož jejich cílem byla rezignace prezidenta Arménie. Policie se snažila dosáhnout otcova podpisu doznání, že měl a že použil zbraň, na základě čehož by byl uvězněn. Otec byl za několik dní propuštěn, přičemž mu nevrátili cestovní doklad. Poté, kdy prodali byt, odcestoval jeho otec za pomoci známých na základě jiného cestovního dokladu do Moskvy. Z počátku měli všichni záměr odjet do Ruska jako celá rodina, poté však otec sdělil, že ho z Ruska mohou vydat zpět do Arménie, a proto se rozhodl odjet do Švédska. Žalobce k dalším dotazům uvedl, že v případě odvodu do armády by mohl být odveden do Karabachu, nicméně neví, zda by ho tam zavraždili. K dotazu, zda by mohl případnému nezákonnému jednání armády se nějak bránit, odpověděl, že v Arménii nefungují zákony, vše je v rukou prezidenta a ten si dělá, co chce. Pokud jde o otce, ten si na jednání policie nestěžoval, neboť by to nemělo smysl. Žalobce sám se státními orgány Arménie žádné problémy neměl. Cílem jeho žádosti o mezinárodní ochranu podané ve Švédsku byla legalizace pobytu. Dodal, že pokud by nebylo otcových problémů s policií kvůli shora uvedenému mítinku, z Arménie by neodjel. V návratu do vlasti mu brání to, že tam otec bude uvězněn a on pravděpodobně nějakým státním zaměstnancem zavražděn. Součástí správního spisu žalovaného jsou rovněž zprávy o zemi původu žalobce, a to:

- zpráva Odboru azylové a migrační politiky MV ČR ohledně bezpečnostní a politické situace v Arménii ze dne 28.8.2017,

Shodu s prvopisem potvrzuje

- zpráva rakouského Federálního úřadu pro migraci a azyl (BFA) ze dne 5.5.2017 týkající se právní ochrany a soudnictví, nevládních organizací a aktivistů v oblasti lidských práv, ombudsmana, všeobecné situace v oblasti lidských práv, svobody myšlení a svobody tisku a svobody shromažďování a sdružování v Arménii,
- zpráva téhož úřadu ohledně vojenské služby a odvodu,
- zpráva Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) – údaje o zemi – Arménie,
- informace MZV ČR č.j. 90855/2017 – LPTP ze dne 14.2.2017 pojednávající o možnosti obrátit se na policii v případě poškození způsobeného trestnou činností a možnosti podání stížnosti na policii v případě její nečinnosti,
- informace Human Rights Watch ze dne 18.1.2018 a
- výroční zpráva Amnesty International za období let 2016/2017 a 2018.

6. Podle ust. § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

7. Dle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

8. Podle druhého odstavce téhož ustanovení se za vážnou újmu považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo,
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

9. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů v rozsahu uvedeném v žalobě žalobce ze dne 30.5.2018. Jak již bylo shora uvedeno, žalobce vytýkal žalovanému porušení jednotlivých ustanovení správního řádu a současně napadal rozhodnutí žalovaného v tom, že mu neudělil azyl podle ust. § 12 zákona o azylu, neboť má za to, že podmínky pro udělení azylu splňuje. V této souvislosti vytýkal žalovanému nedostatečně zjištěný skutkový stav a s tím související „chybnou analýzu již prožitého pronásledování ve smyslu ust. § 12 písm. a) a b) zákona o azylu a chybný výklad tohoto ustanovení“. Odkázal na to, že v průběhu správního řízení uvedl jako důvod pro udělení mezinárodní ochrany obavu o svůj život v souvislosti s výhrůžkami jeho otci, že

bude v rámci výkonu základní vojenské služby poslán do oblasti Náhorního Karabachu a tam zabit. K jeho pronásledování docházelo z důvodu rodinné příslušnosti k otci. Podle žalobce pronásledování rodinných příslušníků proto vykazuje pronásledování rodiny jako sociální skupiny. Již během pohovoru žalobce uváděl, že je synem otce, který zcela prokazatelně čelil pronásledování, a proto se stal terčem výhrůžek i on sám. K uvedeným námitkám krajský soud uvádí, že zcela jistě nejsou vyloučeny v řízeních o žádostech o udělení mezinárodní ochrany situace, kdy se stejné azylové důvody mohou týkat více příslušníků a tedy i příslušníků rodinných. Nicméně důvody a jejich posouzení, zdali jsou azylově relevantní, je nutno hodnotit u každého žadatele o mezinárodní ochranu individuálně. Jak je krajskému soudu z jeho úřední činnosti známo, bylo tomu tak i v případě otce žalobce, který byl rovněž žadatelem o mezinárodní ochranu, přičemž rozhodnutím žalovaného ze dne 10.5.2018 č.j. OAM-1028/ZA-ZA06-ZA10-2017 žalované Ministerstvo vnitra ČR otci žalobce mezinárodní ochranu v žádné formě neudělilo. Žalobu, kterou otec žalobce následně podal ke zdejšímu soudu, Krajský soud v Ostravě rozsudkem č.j. 61 Az 18/2018-46 ze dne 7.8.2018 jako nedůvodnou zamítl. K vytýkanému neudělení azylu podle ust. § 12 písm. a) zákona o azylu je pak především nutno uvést, že z obsahu správního spisu, zejména z protokolu o pohovoru s žalobcem, nevyplynula žádná skutečnost na základě které by bylo možno potvrdit, že žalobce v Arménii vyvíjel sám činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu tohoto zákonného ustanovení. Z údajů poskytnutých žalobcem vyplývá, že nemá žádné politické přesvědčení, nebyl členem žádné politické strany ani jinak politický aktivní a neúčastnil se žádných mítinků. Uvedl, že v Arménii žádné problémy se státními orgány neměl a není tedy možno dospět k závěru, že byl jakýmkoliv způsobem pronásledován ve smyslu ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu. V průběhu správního řízení rovněž neuvedl jedinou skutečnost svědčící o pronásledování jeho osoby z důvodu rasy, náboženství, národnosti či jiné důvody podřaditelné pod citované ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. V podstatě jako jediný důvod své žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl výhrůžky ze strany policie směřované k jeho otci, jejichž součástí bylo také to, že během výkonu základní vojenské služby v Náhorním Karabachu bude zabit. Pakli-že by skutečně žalobci hrozilo v průběhu výkonu základní vojenské služby nezákonné jednání, existují proti takovému jednání v Arménii možnosti obrany. Ve správním spise je mimo jiné založena zpráva rakouského Federálního úřadu pro migraci a azyl (BFA) ze dne 5.5.2017, ze které pod bodem 10. týkajícím se vojenské služby a odvodů krajský soud zjistil, že „existuje komplexní systém zákonných záruk a ochranných mechanismů a to jak interního, tak externího charakteru, k ochraně práv příslušníků ozbrojených sil, včetně rekrutů. Existují také externí a alternativní mechanismy k ochraně práv vojenského personálu, např. ochrana práv nebo možnost podávání stížností, které lze adresovat, jak arménskému ombudsmanovi, tak i Národní radě ministerstva obrany, která se skládá z místních neziskových organizací a zabývá se stížnostmi na porušování lidských práv, zvláště během povolávání k vojenské službě. Krajský soud tedy uzavírá, že žalovaný nepochybil, když žalobci neudělil ani azyl z důvodů uvedených v ust. § 12 písm. b) zákona o azylu.

10. Žalobce v žalobě současně namítal porušení ust. § 14a zákona o azylu, avšak ani v průběhu správního řízení ani v žalobě samotné neuvedl jasně a jednoznačně důvod subsumovatelný pod pojem vážné újmy ve smyslu shora citovaného ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu. Jediný důvod týkající se jeho osoby byla výhrůžka daná jeho otci arménskou policií, že žalobce bude odveden k vojenské službě do Náhorního Karabachu a tam zabit. Pokud by

taková výhrůžka mohla být vůbec reálná, existují, jak již bylo výše uvedeno, v Arménské republice proti ní obranné mechanismy. Protože žádné další konkrétní skutečnosti ohledně žalobní námitky směřující proti neudělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu žalobce neuvedl, nemohl krajský soud v této části napadené rozhodnutí přezkoumávat. Z obsahu správního spisu krajský soud nemohl přisvědčit ani žalobním námitkám týkajícím se porušení vytýkaných ustanovení správního řádu; naopak ze správního spisu soud dovodil, že si žalovaný opatřil dostatek skutkových zjištění, zejména z provedeného pohovoru s žalobcem k důvodům jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany a z citovaných zpráv o zemi jeho původu. Nedůvodnou považuje krajský soud i výtku, že se žalovaný žalobcem nezabýval jako tzv. „zranitelnou osobou“, neboť důvod proč by tak měl činit, krajský soud rovněž z obsahu správního spisu nezjistil. Tímto důvodem rozhodně nemůže být pouhá skutečnost, že žalobce v době podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany ve Švédsku byl v té době ještě osobou nezletilou, k čemuž ovšem sám při své výpovědi sdělil, že tak činí z důvodu potřeby legalizace pobytu. Zcela nepřezkoumatelná je část žaloby pojednávající o „možnostech přemístění žalobce“, když je v ní pouze bez jakékoliv žalobní námitky pouze poukázáno na dvě rozhodnutí Nejvyššího správního soudu.

11. Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. žalobu žalobce jako nedůvodnou zamítl, přičemž v této věci rozhodl bez jednání se souhlasem účastníků řízení podle ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.
12. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v řízení úspěch neměl a žalovanému žádné prokazatelné náklady v souvislosti s tímto řízením nevznikly (ust. § 60 odst. 1 s.ř.s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů jeho od doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 10. srpna 2018

JUDr. Petr Indráček

samosoudce